

Na kole jen s přilbou 2023

24.4.2023 - Markéta Novotná a Veronika Hodačová | Policie ČR

V uplynulém roce stoupl počet dopravních nehod cyklistů.

Ochránit jejich zdraví a snížit nehodovost cyklistů pomůže 13. ročník kampaně Na kole jen s přilbou. Projekt letos zvolil přímočarou komunikaci prostřednictvím výrazných piktogramů, připravujeme metodiku bezpečného cyklisty a desítky akcí v terénu. Stejně jako v uplynulých letech bude Tým silniční bezpečnosti vyjíždět za cyklisty s Policií České republiky i Horskou službou.

Za uplynulý rok se počet dopravních nehod s účastí cyklisty zvýšil o 339 případů. Vyplývá to z policejních statistik a čísla hovoří jasně. V roce 2021 se stalo 3 994 těchto nehod, o rok později 4 333 nehod. U dopravních nehod zaviněných cyklistou je také patrný vzrůstající trend. V roce 2021 jich bylo celkem 2 672, v roce 2022 pak 2 826. Při nich v každém roce přišlo o život 20 lidí. *„Nehoda se může stát kdykoliv, kdekoliv a komukoliv, to znamená jak příležitostným jezdcům, tak i těm, kteří si myslí, že mají řídítka plně pod kontrolou,”* upozorňuje Jan Polák, ředitel Týmu silniční bezpečnosti a dodává: *„Nejčastější příčinou nehod zaviněných cyklisty je nezvládnutí řízení, následuje situace, kdy se řidič plně nevěnuje řízení.”* Přispět ke snížení nehodovosti a zejména závažným následkům dopravních nehod cyklistů, zapříčiněných jejich nesprávným chováním a nepoužíváním bezpečnostních prvků chce i letos 13. ročníku projektu Na kole jen s přilbou.

„V loňském roce (2022) zemřelo při dopravních nehodách 13 cyklistů s přilbou, bez přilby jich bylo o 16 víc, tedy 29,” upozorňuje ředitel služby dopravní policie plk. Jiří Zlý. Mít za jízdy řádně nasazenou a připevněnou přilbu je v České republice povinné pro cyklisty, tedy i jezdce na koloběžce, do 18 let. *„Dlouhodobě upozorňujeme v rámci projektu na nezbytnost používání přilby bez ohledu na věk. Banální překážka a následný pád může mít pro cyklistu vážné nebo tragické následky,”* varuje Markéta Novotná, metodik dopravní výchovy Týmu silniční bezpečnosti. Společně s Policií České republiky, Horskou službou a dalšími partnery připravil Tým silniční bezpečnosti pro letošní rok více než 80 společných akcí – cyklohlídek, na kterých budou informovat a motivovat cyklisty k dodržování bezpečnostních zásad při jízdě ve městech i při rekreaci.

Nejpálčivější problémy cyklistiky, které je třeba s veřejností stále komunikovat. I to je důvod proč projekt Na kole jen s přilbou letos rozšířil grafický vizuál. *„Hlavním nositelem myšlenky kampaně zůstává fotografie profilu hlavy muže s výraznou jizvou. Abychom komunikaci usnadnili a zároveň zřetelně dali na vědomí, co je pro bezpečnost cyklisty důležité, přidáváme letos další grafiku. Osm speciálně vytvořených vizuálů, které zjednodušují sdělení,”* doplňuje Novotná. Například piktogram přeškrtnutého püllitru piva doplňuje slogan „NA KOLE DRŽÍM SUCHÝ ÚNOR CELÝ ROK.“

„Stejně jako za volantem je i při jízdě na kole či jiném dopravním prostředku zásadní prevence ve smyslu předcházení rizikovým situacím. Byť nošení helmy není ochranou stoprocentní, může významně přispět k zabránění vzniku vážných zranění, se kterými se bohužel při naší práci nejen u cyklistů stále setkáváme,” říká Petr Kolouch, ředitel Zdravotnické záchranné služby Hl. m. Prahy.

Trendy v cyklistice i v následcích sledují ve své praxi také policisté. *„V posledních letech je na vzestupu fenomén elektrokol a elektrokoloběžek. Elektrifikovaná jednostopá vozidla samozřejmě zrychlují přesuny i dosažitelnost turistických cílů, ale jejich používání vyžaduje velkou obezřetnost a také disciplínu. Legislativa jednoznačně stanovuje, za jakých podmínek lze taková vozidla provozovat, a my rozhodně varujeme před zásahy do technického stavu daného výrobcem, zejména s cílem zvyšovat rychlost,”* upozorňuje plk. Zlý. Na problematiku elektrokol a elektrokoloběžek se od začátku tohoto roku také více zaměří statistické výstupy.

Slova ředitele služby dopravní policie doplňuje vedoucí odporu prevence Policejního prezidia ČR plk. Zuzana Pidrmanová: *„Je třeba si uvědomit, že například elektrokoloběžka může jet rychlostí až 25 km/h, je proto velmi riskantní nepoužívat při jízdě ochranné prvky, zejména přilbu. Vždyť pád v této rychlosti je srovnatelný s pádem z dvou a půl metru střemhlav. Přilba je zkrátka základ bez ohledu na věk a pro každého cyklistu by mělo být zcela automatické nasadit si přilbu před vyjetím.“*

Češi jsou národem cyklistů a koloběžkářů. Podle aktuálního průzkumu České asociace pojišťoven na nich jezdí alespoň několikrát do měsíce 37 %, párkrát do roka na nich vyrazí dalších 21 %. S jízdou ale souvisí i nehody. V případě koloběžek je viditelný růst celkové nehodovosti a v segmentu elektro dokonce velmi významný. *„Vnímáme jako velmi správné vymezení povinnosti na silné elektrokoloběžky, jejichž výkon lze přirovnat k malým motorkám. Cílem je nastavit pravidla pro odškodňování při nehodách, které u silných elektrokoloběžek mohou mít vážné následky na majetku i na zdraví,“* uvádí Jan Matoušek, výkonný ředitel České kanceláře pojistitelů a výkonný ředitel České asociace pojišťoven.

Cyklisté by se měli chránit použitím ochranné přilby, zároveň by měli být pro ostatní účastníky silničního provozu viditelní. A to především nasazenými odrazkami či jinými reflexními prvky na jízdním kole. Důležité především pro jejich bezpečnost je, aby jejich pohyb byl pro ostatní jasně čitelný. S teplým počasím cyklistů na silnicích přibývá, včetně těch, kteří si před jízdou neodpustí jedno či dvě piva. V roce 2021 došlo k 752 nehodám zaviněných cyklistou pod vlivem alkoholu, o rok později to bylo už 819. I tyto nehody si vyžádaly ztráty na životech. Alkohol výrazně zpomaluje reakce a Česká republika patří k zemím, kde platí nulová tolerance alkoholu i pro řidiče nemotorového vozidla.

„Připravujeme tištěnou podobu metodiky Bezpečný cyklista, která byla doposud dostupná jako e-book. Ta na jednom místě shrnuje pravidla bezpečného chování, informace o povinné výbavě nebo i specifické cyklistické infrastruktuře. Chystáme také její prezentaci do autoškol, měst a obcí, ale také krajů,“ vypočítává další plány ředitel Týmu silniční bezpečnosti Jan Polák a pokračuje: *„Na první pohled se zdá, že legislativa ohledně cyklistů je jednoduchá a přehledná, ale není tomu tak. Pokud veze cyklista vzadu na kole v sedačce dítě, mělo by mít ochranou přilbu? Pro mnohé samozřejmé, ale jasný a opěrný bod v legislativě chybí, zákon to nenařizuje. V legislativě je zmatek a často se v ní nevyznají ani lidé z autoškol nebo městské policie. Laická veřejnost v tom má zmatek plný polopravd a mýtů. Téma komplexně je velmi náročné, i proto materiály vznikly a budeme je dodávat také mezi odbornou veřejnost.“*

Policie České republiky v kampani Na kole jen s přilbou významným partnerem. Jen v loňském roce jsme pod hlavičkou projektu minulý rok samostatně zorganizovali 337 akcí a oslovili tak více než 19 970 lidí. Mezi materiály, které s kampaní pomáhají jsou například cyklomapy, kterých je celkem 12 druhů a mapují kromě horských oblastí cyklisty hojně navštěvované lokality. K dispozici jsou například v turistických informačních centrech a na rubu nabízí také praktické informace, třeba o správném nasazení cyklistické přilby. Nejsou to jediné materiály, které pomáhají třeba městské policii, městům nebo i firmám, které se do projektu Na kole jen s přilbou každoročně zapojují jako partneři.

<https://www.policie.cz/clanek/na-kole-jen-s-prilbou-2023.aspx>